

Лабораторија за вирологију при Институту за пољопривреду у Кјустендилу – драгоцен ресурс за регион

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 05.12.2022 Брой: 12/2022



Otvorena je laboratorija za molekularnu dijagnostiku virusnih oboljenja u koštičavim i jabučastim voćnim vrstama, koja je deo Instituta za poljoprivredu u Kjustendilu pod Poljoprivrednom akademijom. Nova oprema omogućava sprovođenje visokokvalitetnih istraživanja i donošenje informisanih odluka za suzbijanje štetočina, kao i za izbor sorti i kombinacija podloga i sorti koje su otporne na virusna i druga značajna oboljenja. I na kraju, ali ne manje važno, proizvodnju sertifikovanog materijala bez virusa.

Početak novembra u Kjustendilu je otvorena novoopremljena laboratorija za dijagnostiku virusnih oboljenja u koštičavim i jabučastim voćnim vrstama. Nova, najsavremenija oprema, koja se sastoji od PCR uređaja, rashladne centrifuge, vodenog kupatila, gel elektroforeze i sistema za fotodokumentaciju, u funkciji je od leta 2022. godine, kada su izvedeni prvi molekularni eksperimenti sa dokazanim rezultatima. Na dan otvaranja, doc. dr Anelija Borisova je ukratko demonstrirala eksperimente za identifikaciju M i D sojeva PPV-a.

Do sada se dijagnostika virusa u voćnim vrstama zasnivala na serološkim metodama, stoga su prednosti metode *lančane reakcije polimerazom* (PCR) u odnosu na ELISA metodu značajne, posebno u regionu gde je voćarstvo tradicionalno prioritet.

Nova metoda, zasnovana na *lančanoj reakciji polimerazom* (PCR), mnogo je osetljivija i omogućava brzu i efikasnu dijagnostiku virusa čak i pri niskim koncentracijama i u ranoj fazi infekcije drveta. Pored toga, za mnoge viruse od ekonomskog značaja još uvek nisu razvijena antitela, što je izuzetno važno za proizvodnju sertifikovanog sadnog materijala.

Nova oprema omogućava sprovođenje visokokvalitetnih istraživanja i donošenje informisanih odluka za suzbijanje štetočina, kao i za izbor sorti i kombinacija podloga i sorti koje su otporne na virusna i druga značajna oboljenja. I na kraju, ali ne manje važno, proizvodnju sertifikovanog materijala bez virusa.

Protokole za molekularnu dijagnostiku važnih virusa u voćnim vrstama razvile su istraživačke ekipe Poljoprivredne akademije i primenjuju se putem isporučene nove opreme u okviru Nacionalnog naučnog programa „Zdrava hrana za jaku bioekonomiju i kvalitet života“ (NNP-FOODS) Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Na otvaranju 8. novembra 2022. godine učestvovali su tim Instituta za poljoprivredu – Kjustendil pod Poljoprivrednom akademijom, prof. dr Jelena Todorovska – glavni naučni sekretar Poljoprivredne akademije i operativni koordinator Komponente 1 NNP-FOODS-a, gospođa Janka Mihajlova, Direkcija za finansijski menadžment i ljudske resurse Poljoprivredne akademije, gospođa Marija Junakova, načelnica Odeljenja za „Nauku, obrazovanje i inovacije“, prof. dr sc. Ivan Atanasov, direktor AgroBioInstituta Poljoprivredne akademije, doc. dr Ilijana Kriškova, direktor Instituta za poljoprivredu – Kjustendil, kao i učesnici Nacionalnog naučnog programa.

Fotografije: Poljoprivredna akademija